

Toelichting Financieel Jaarverslag 2022

Rijnland Energie Coöperatie U.A.

Toelichting bij:

Rapport inzake jaarstukken 2022

opgesteld door accountant Van Arkel & Wiggers, d.d. 16 mei 2023

Samenstellingsverklaring van de accountant

Datum: 16 mei 2023

Toelichting opgesteld door: Anne Marieke Schwencke, penningmeester

Status: besproken met kascommissie

Vastgesteld door bestuur: 23 mei 2023

Vastgesteld door ALV: op agenda ALV leden-coöperaties 23 juni 2023

Rijnland Energie Coöperatie U.A.
Luchtmansplein 11
2332 PP Leiden

Inschrijving KvK: 7643835

BTW nummer: NL860640395B01

Bankrekeningen: NL92 RABO 0351 0252 00 (algemeen)/ NL65 RABO 0365 8769 68 (participaties)

T.N.V Rijnland Energie Coöperatie U.A

1. Inleiding

1.1 algemeen

Voor u ligt een toelichting op het financiële jaarverslag van Rijnland Energie Coöperatie U.A.. Het dient in samenhang gelezen te worden met:

- de jaarrekening van Rijnland Energie Coöperatie U.A.: *Rapport inzake jaarstukken 2022*, samengesteld door accountant Van Arkel&Wiggers op basis van de door Rijnland Energie Coöperatie aangeleverde informatie en het bijgeleverde accountantsrapport met de samenstellingsverklaring.
- het jaarverslag 2022 van Windpark Papemeer met de samenstellingsverklaring van accountant 12 april 2023.

1.2 Rijnland Energie: oprichting, doel en organisatie

Rijnland Energie Coöperatie U.A. (KvK 7643835) is opgericht op 22 november 2019 te Leiden. De coöperatie is een samenwerkingsverband van lokale energiecoöperaties uit de regio die als lid zijn aangesloten bij de coöperatie Rijnland Energie.

Het doel van de coöperatie is het bevorderen van het gebruik van wind- en zonne-energie en andere vormen van duurzame energie en het produceren van energie in het belang van de leden van de aangesloten coöperaties en de bewoners in de regio Holland Rijnland¹.

Rijnland Energie is ontstaan uit de coöperatie Rijnland Wind (KvK 68659032) opgericht in 2017. Rijnland Wind is op 15 maart 2023 opgeheven.

Bestuur

Rijnland Energie Coöperatie U.A. heeft een oprichtingsbestuur bestaande uit drie leden: de voorzitter, secretaris en penningmeester, allen woonachtig in de gemeente Leiden.

Leden

De coöperatie heeft **7** betalende leden per 31-12-2022, te weten lokale energiecoöperaties uit de regio:

1. Coöperatie Energiek Alphen U.A.
2. Gebiedscoöperatie Nieuwkoop U.A.
3. Coöperatie Energiek Leiden U.A.
4. Gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude U.A.
5. Coöperatie Energiek Poelgeest U.A.
6. LEOO Coöperatie Lokaal Energie Opwekken Oegstgeest U.A..
7. Per 2022 aspirant: Coöperatieve Energy Common Leidschendam-Voorburg U.A..

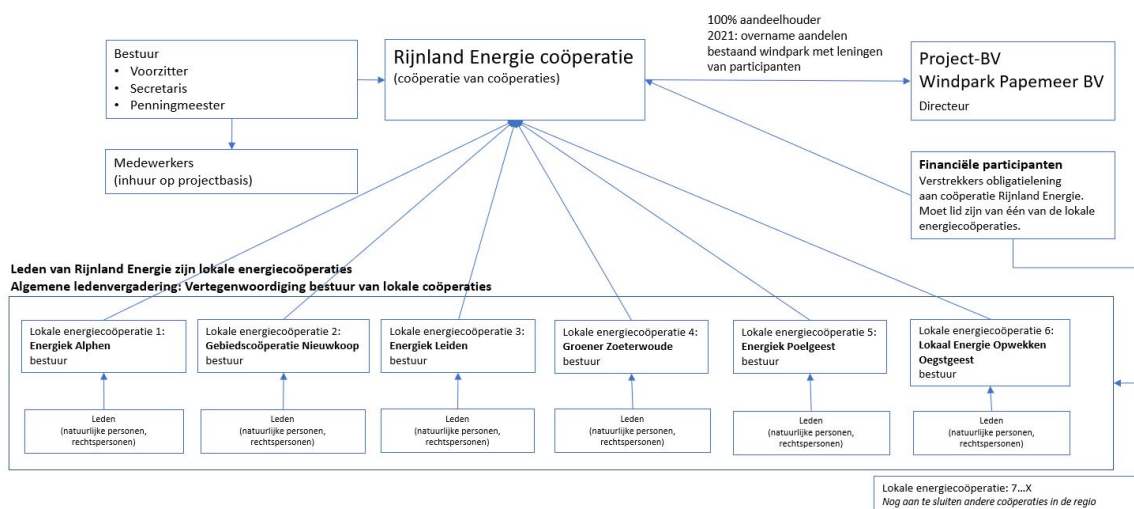
¹ Akte van oprichting, artikel 3 Doel en middelen.

Rijnland Wind Coöperatie is splend niet betalend lid tot de opheffing op 15 maart 2023.

In 2022 besloot de Algemene Leden Vergadering (ALV) om de statuten te wijzigen zodat ook coöperaties buiten de RES regio Holland Rijnland zich kunnen aansluiten. Deze statutenwijziging is op 13 april 2023 gepasseerd bij de notaris. Hiermee werd het mogelijk voor Coöperatieve Energy Common Leidschendam-Voorburg U.A. uit Leidschendam-Voorburg om zich bij Rijnland Energie aan te sluiten. De coöperatie is aspirantlid sinds juni 2022.

Rijnland Energie Coöperatie: organogram

Figuur 1: organogram Rijnland Energie (per 31-12-2022).

1.3. Activiteiten 2022

Algemeen beeld

Rijnland Energie is enig aandeelhouder van Windpark Papemeer B.V. sinds 1 januari 2021. De overname is gefinancierd met een obligatie-uitgifte onder inwoners van de regio Holland Rijnland en Leidschendam-Voorburg. In boekjaar 2022 vonden de twee laatste rondes plaats. Het bestuur van Rijnland Energie voert de directie over Windpark Papemeer BV en vertegenwoordigt de coöperatie in de aandeelhoudersvergadering (AVA).

Het was een turbulent jaar als gevolg van een uiterst instabiele energiemarkt en een windarme zomer. Het windpark heeft een verlies van 29.897 euro. Dit betekent dat over 2022 geen dividend uitgekeerd kan worden. In overleg met de bank wordt begin juni vastgesteld of een tussentijdse dividenduitkering over 2023 mogelijk is. Hiermee verwacht het bestuur **3%** rente uit te kunnen keren aan de obligatiehouders. Dit bedrag staat als reservering op de balans en is meegenomen als financieringslasten in de winst- en verliesrekening 2022. Het bestuur van Rijnland Energie zal aan de ALV voorstellen het besluit over een rente-uitkering uit te stellen tot september. Op dat moment kan worden beoordeeld, met de bank, of een dividenduitkering uit het windpark mogelijk is, gegeven de financiële positie van het windpark na de zomer 2023. In september 2023 neemt het bestuur en de ALV daarover een besluit.

De intentie is om jaarlijks 3% af te lossen. In 2023 zou dit voor de eerste keer plaatsvinden. Gegeven de financiële situatie van het windpark acht het bestuur aflossing niet verantwoord en stelt voor om de eerste ronde aflossingen uit te stellen tot 2024.

De situatie van het windpark wordt nader toegelicht in de bijlage. Zie ook de jaarrekening van Windpark Papemeer.

Toelichting specifieke activiteiten

Hieronder worden specifieke activiteiten nader toegelicht.

De volgende financiële activiteiten vonden plaats in 2022:

1. Watergeuzenparticipaties: obligatie-uitgifte
2. Watergeuzenparticipaties: rente-uitkering 2021
3. Deelname Windpark Papemeer: afbetaling overnamesom
4. Deelname Windpark Papemeer: dividenduitkering
5. Uitkering aan leden-coöperaties
6. Belangenbehartiging regio Holland Rijnland.
7. Ontwikkeling van nieuwe projecten.
8. Overige adviesprojecten

Ad 1. Watergeuzen Participaties: obligatie-uitgifte

De obligaties zijn uitgegeven in drie rondes. De tweede ronde is financieel afgewikkeld in 2022. De derde en laatste ronde vond plaats tussen 1 maart en 30 juni 2022. De financiële afwikkeling van deze rondes vallen beide onder boekjaar 2022 en zijn onderdeel van deze jaarrekening.

In totaal zijn 6.578 obligaties uitgegeven. Er zijn nog 22 obligaties beschikbaar. De obligaties staan als langlopende lening op de balans van Rijnland Energie. Zie verder bij **2.3**.

Met de obligatie-uitgifte is de aankoop van het windpark gefinancierd. Deelnemers (participanten) zijn bewoners en lokale bedrijven uit de regio die lid zijn van één van de aangesloten coöperaties. Rijnland Energie Coöperatie U.A. is de uitgevende instelling van de obligatie-uitgifte.

Ad 2. Watergeuzen Participaties: rente-uitkering over 2021

In 2022 is voor de eerste keer rente uitgekeerd over de obligaties aan de participanten van de eerste ronde. In 2023 wordt de rente over boekjaar 2022 uitbetaald. Zie verder bij **2.3**.

Ad 3. Windpark Papemeer: lening Prodeon, afbetaling overname

De overnamesom van Windpark Papemeer B.V. is op 17 augustus 2022 volledig afbetaald.

Op 17 september 2022 is de afronding van de overname gevierd met een groot aantal participanten, de wethouders van Leiden en Zoeterwoude en de burgemeester van Zoeterwoude.

Met de voormalige eigenaar, Prodeon Wind B.V., was een betalingsregeling overeengekomen waarmee de totale overnamesom van 1.650.000 euro in meerdere tranches afbetaald kon worden (lening van Prodeon aan Rijnland Energie). Over het openstaande bedrag werd 4,5% rente gerekend (vanaf 1-1-2021 tot aan het moment van betaling). Zie verder bij **2.3**.

Na betaling van de eerste tranche vond op 1 oktober 2021 de aandelenoverdracht plaats van Prodeon Wind BV (verkopende partij) naar Rijnland Energie Coöperatie. De coöperatie werd daarmee 100% aandeelhouder van Windpark Papemeer B.V. met terugwerkende kracht per 1 januari 2021.

Ad 4. Windpark Papemeer BV: dividenduitkering

In 2022 is voor de eerste keer dividend uitgekeerd van Windpark Papemeer B.V. aan Rijnland Energie: 127.650 euro. Zie verder bij **2.1**.

Ad. 5 Uitkering aan de leden-coöperaties

In 2022 is voor de eerste keer een klein bedrag uitgekeerd van Rijnland Energie aan de aangesloten leden. De zes aangesloten leden-(coöperaties) hebben een bijdrage van 350 euro ontvangen, in totaal **2.100 euro**. Dit betreft een tegemoetkoming ter waarde van het inschrijfgeld en contributie voor lidmaatschap over 2021. De leden gaven akkoord op deze uitkering tijdens de ALV op 17 juni 2022.

Ad. 6. Belangenbehartiging aangesloten coöperaties

Rijnland Energie behartigt de belangen van de aangesloten coöperaties in het kader van het beleidsproces van de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland (RES).

Als RES-vertegenwoordiger ontvangt Rijnland Energie een vergoeding van Energie Samen, de landelijke koepelvereniging voor energiecoöperaties. Zie onder 2: RES-gelden Energie Samen.

Ad 7: Ontwikkeling van nieuwe wind- en zonprojecten

In 2022 heeft Rijnland Energie activiteiten ontplooid gericht op de ontwikkeling van een nieuwe windlocatie in het gebied tussen de A4/ N11, waar Rijnland Energie en Groener Zoeterwoude samen optrekken met Eneco Wind B.V. Hiervoor zijn geen kosten gemaakt, anders dan inzet van vrijwilliger uren. Dit project is voorlopig stilgelegd en in afwachting van de positie van de gemeente Zoeterwoude. De projecten langs de N11 ten oosten van Alphen aan den Rijn en bij Kaag en Braassem langs de N207 liggen eveneens stil.

Ad 8: overige opdrachten

Rijnland Energie heeft in 2022 een adviesopdracht gekregen van de samenwerkende gemeenten uit de Leidse regio. Doel van de opdracht is om een ondersteuningsstructuur uit te werken voor lokale warmteprojecten van en met bewoners en een onderzoek naar het lokale warmtepotentieel. De financiële afwikkeling valt buiten boekjaar 2022.

2. Financiële verantwoording

2.1 Inkomsten

Inkomsten uit contributies

Rijnland Energie Coöperatie U.A. ontvangt inkomsten uit de eenmalige inschrijvingskosten en jaarlijkse contributies van aangesloten ledencoöperaties.

Inkomsten uit vergoeding belangenbehartiging RES-gelden

Rijnland Energie ontvangt een vergoeding van Energie Samen (landelijke koepelvereniging voor energiecoöperaties) voor de bekostiging van de activiteiten gericht op regionale belangenbehartiging rond de Regionale Energie Strategie (RES).

Voor 2022 is **6.013** euro toegezegd, waarvan 80% is ontvangen in 2022 (4.811); er staat nog 20% open dat uitbetaald wordt in 2023 (1.203) en ook in boekjaar 2023 wordt meegenomen. Het in 2022 ontvangen bedrag voor 2021 (1.471) is geboekt in boekjaar 2022.

In 2022 zijn geen financiële kosten gemaakt voor de belangenbehartiging; alle werkzaamheden zijn verricht op vrijwillige basis. Het resterende bedrag staat als reservering op de balans is uitsluitend bedoeld voor activiteiten van de RES vertegenwoordiging. Zie de bijlage voor een overzicht van de RES gelden.

Inkomsten uit subsidies

Rijnland Energie Coöperatie U.A. ontving in 2022 een subsidie van 2.500 euro van Stichting Fonds 1818. Dit is ingezet voor communicatie voor de wervingscampagne voor de obligatie-uitgifte derde ronde.

In 2022 is het restant van de subsidie van de provincie Zuid-Holland² overgemaakt aan Rijnland Energie. Deze subsidie was verleend aan Rijnland Wind in 2017. Het restant is gebruikt voor dekking van opstartkosten, communicatiekosten voor de obligatie-uitgifte (Watergeuzen campagne) een training financieel management voor de bestuursleden.

Energiek Leiden leverde een bijdrage (1.653) voor de Watergeuzen campagne en opbouw van een Watergeuzen community (uit budget subsidie voor lokale energie-initiatieven).

Inkomsten vergoeding transactiekosten

Zie onder 2.3 (Obligatie-uitgifte Watergeuzen-participaties).

Inkomsten uit deelneming Windpark Papemeer BV: dividenduitkering

De coöperatie is 100% aandeelhouder van Windpark Papemeer BV.

De coöperatie ontvangt jaarlijks een dividenduitkering van het windpark, indien de financiële situatie van het windpark dat toestaat. In 2022 ontving Rijnland Energie een dividenduitkering van **127.650**

² Subsidierегeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017 voor het project 'oprichting regiocoöperatie Rijnland Energie en kansenkaart projecten. Deze is verleend aan Rijnland Wind Coöperatie, de voorganger van Rijnland Energie.

euro op basis van het resultaat van boekjaar 2021. Hiermee is het resultaat in de deelneming van 2021 te gelde gemaakt. Over 2022 is vooralsnog geen dividenduitkering mogelijk.

Het resultaat van de deelneming is zichtbaar in de winst en verliesrekening van de coöperatie. In 2022 heeft het windpark een verlies geleden van 29.897 euro. Dit komt terug in de balanspost deelneming, waar ook de dividenduitkering van 2022 is opgenomen.

De dividenduitkering over 2022 is gebruikt voor:

- betaling van rente t.b.v. de betalingsregeling met Prodeon
- betaling van de rente-uitkering aan de participanten van de eerste ronde
- betaling van een klein deel van de overnamesom die niet was gedekt door de obligatie-uitgifte.
- een eenmalige bijdrage aan de aangesloten leden-coöperaties.

Het resterende bedrag is ingezet voor dekking van de organisatiekosten en/ of is toegevoegd aan het eigen vermogen als reserve.

Tabel 1: Overzicht dividenduitkering Windpark Papemeer B.V. en uitgaven

In: Dividenduitkering (boekjaar windpark 2021) Ontvangen 2022	127.650
Uit: Rentebetalingen Prodeon (totaal betaald 2021, 2022)	79.968
Uit: Renteuitkering participanten eerste ronde (over 2021)	9.815
Uit: betaling overnamesom (voorzover niet gedekt door de obligatieuitgifte)	5.500
Uit: eenmalige uitkering aan leden(-coöperaties)	2.100
Resteert van dividend t.b.v organisatiekosten:	30.267

2.2 Organisatiekosten

Rijnland Energie maakte in 2022 kosten voor de organisatie:

Eenmalige kosten: 17.608 euro

- Administratie van de participaties (eenmalig): Econobis aanmeldstraat, administratie (inhuur). Volledig gedekt door de bijdragen van de participanten (1% transactiekosten ontvangen in 2021 en 2022).
- Communicatiecampagne (eenmalig): gedekt door een subsidie Fonds1818, een bijdrage van Energiek Leiden en restant subsidie provincie.
- Training (eenmalig): gedekt door restant subsidie provincie.

Vaste organisatiekosten: 10.935 euro

- Organisatiekosten (kantoorlasten, vast): financiële administratie (inhuur, boekhoudpakket), kantoorhuur, abonnementen, bestuursaansprakelijkheidsverzekering, contributie, accountant, bankkosten.
- Communicatie (verkooplasten, vast): inhur, website

De vaste bureau- en communicatiekosten zijn betaald uit de contributies van leden en de dividenduitkering. Deze kosten zijn lager dan begroot (Begroting 2022-2023: 15- 16 duizend euro). In 2022 zijn de communicatiekosten toegerekend als eenmalige campagnekosten en zijn geen kosten gemaakt voor fysieke bijeenkomsten voor de ledenvergadering en ALV.

Er zijn hiernaast een aanzienlijk aantal vrijwilligersuren besteed die niet in de jaarrekening tot uitdrukking komen, met name voor de communicatiecampagne, afhandeling van de obligatie-uitgifte en de inrichting van de financiële administratie.

2.3 Leningen

Rijnland Energie had drie leningen uitstaan in 2022. Lening 1 is afgelost in 2022.

Lening 1: betalingsregeling Prodeon t.b.v. overname windpark

Rijnland Energie heeft de overname van het windpark in drie termijnen betaald: zie tabel. De betalingsregeling was een lening van Prodeon B.V. aan Rijnland Energie. Over de uitstaande som rekende Prodeon 4,5%, rente, gerekend vanaf 1 januari 2021 (de formele overnamedatum) tot aan het moment van betaling. Deze lening is afgelost en staat niet meer als schuld op de balans in 2022.

Opmerking: in de winst- en verliesrekening zijn de rentekosten per boekjaar berekend (2021, 2022). Dit wijkt af van de in 2021 en 2022 daadwerkelijk betaalde rente. De rente over boekjaar 2021 (van de drie betalingstermijnen) is vorig jaar in de jaarrekening 2021 opgenomen. In de jaarrekening 2022 is de rente over opgenomen.

Met Prodeon is een betalingsregeling overeengekomen voor het openstaande bedrag tegen 4,5% rente (gerekend vanaf 1 januari 2021 tot het moment van betaling). De rentetermijn voor de eerste

betaling liep tot 1 juli 2021 (totaal: 13.500 euro). De *nog te betalen* rente over het nog verschuldigde bedrag zijn als kosten voor boekjaar 2021 geboekt. Dat is gelijk aan 47.250 euro (1.050.000 x 4,5%).

Tabel 2: Overzicht betalingsregeling: overnamesom en rentekosten

Betaling- termijn	Datum betaling	Betaalde bedrag overnamesom (euro)	Betaalde rentekosten betalingsregeling (4,5%) (euro)	Renteperiode van 1-1-2021 tot	Toegerekend aan boekjaar <u>2021</u>	Toegerekend aan boekjaar <u>2022</u>
1	29 september 2021	600.000	13.500,00	1-7-2021 (6 maanden)	13.500 (6 maanden)	-
2	24 februari 2022	500.000	26.250,00	1-3-2022 (14 maanden)	22.500 (12 maanden)	3.750,00 (2 maanden)
3	17 augustus 2022	550.000	40.218,75	15-8-2022 (19,5 maanden)	24.750 (12 maanden)	15.468,75 (7,5 maanden)
	totaal	1.650.000	79.968,75		60.750	19.218,75

Lening 2: Obligatie-uitgifte Watergeuzen-participaties

De overname van Windpark Papemeer is gefinancierd met een obligatie-uitgifte. Deze staat als langlopende lening op de balans. De uitgifte is in drie rondes gedaan: In 2021 hebben de eerste twee inschrijfrondes plaatsgevonden, de derde in 2022. De eerste ronde (649.000 euro) vond plaats onder boekjaar 2021, de tweede en derde ronde onder boekjaar 2022.

Er is 1% transactiekosten in rekening gebracht, voor dekking van de kosten voor de (geautomatiseerde) aanmeldings- en participatieadministratie. Hierover is geen BTW verschuldigd is.

Rente-uitkering

In 2022 is rente uitgekeerd over boekjaar 2021 (totaal: **9.815**, 3% over 649.000 over de periode 1-7-2021 tm 31-12-2021, 184 dagen). Er is een reservering gemaakt voor een rente-uitkering over 2022 van **3%** (42.916).

Aflossing

De eerste aflossingen vinden plaats in 2024, dus de totale som van de obligatieleningen staat als langlopende lening op de balans (1.644.500).³

³ De intentie was om in 2023 te beginnen met aflossen (besluit ALV 17 juni 2022). Gegeven de financiële situatie van windpark acht het bestuur dat niet verantwoord.

Tabel 3: Overzicht obligatieuitgifte: lening renteverplichting

Ronde	periode	Aantal obligaties van 250/ stk	Totaal obligatieleningen (euro)	Rente-dragend vanaf	Rente-betaling Betaald 2022 (over boekjaar 2021)	Rente-betaling te betalen 2023 -3% (reservering boekjaar 2022)
Ronde 1	20 april-31 augustus 2021	2.596	649.000	1-7-2021	9.815 (half jaar)*	19.470
Ronde 2	1 augustus-31 december 2021	2.256	564.000	1-1-2022	-	16.920
Ronde 3	1 maart-30 juni 2022	1.726	431.500	1-7-2022	-	6.526 (half jaar)*
	totaal	6.578	1.644.500		9.815	42.916

*half jaar: van 1-7-2022 tot 31-12-2022 is 184 dagen; renteberekening naar rato van 365 dagen.

Lening 3: Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties (OEC)

Ontwikkelkosten Kaag en Braassem N207

Rijnland Energie heeft een overeenkomst afgesloten met het Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties (OEC)⁴ voor de financiering van de voorbereidings- en ontwikkelkosten voor potentiële nieuwe windlocatie in Kaag en Braassem. Het fonds heeft een depot gereserveerd van **17.543 euro**. De Financieringsovereenkomst Ontwikkelfonds Energiecoöperaties is op 27 november 2021 getekend door het bestuur van Rijnland Energie.

In 2021 en 2022 zijn kosten gemaakt voor de ontwikkeling van het project bij Kaag en Braassem voor de inhuur van adviseurs van Energie Samen en van De WindUnie (totaal: 17.092 euro ex btw). Die kosten zijn betaald uit het OEC depot en staan bij Rijnland Energie als langlopende schuld op de balans. De lening wordt terugbetaald met een risico-opslag bij realisatie van het windproject of vervalt als het project niet wordt gerealiseerd.

De OEC lening blijft staan zolang er een gereede kans bestaat op een doorstart. Het OEC beoordeelt dit na enkele jaren. Bij realisatie van het project betaalt Rijnland Energie de uitstaande som plus een toeslag van 200%, totaal: 52.629 euro. In dat geval wordt de lening afgelost uit de investeringskosten van het (nieuwe) project en komt dus niet ten laste van Rijnland Energie Coöperatie. Op dit moment achten wij de kans van slagen van dit project laag.

Opmerking:

Het OEC betaalde de rekeningen voor Energie Samen en Windunie inclusief BTW. De BTW is via Rijnland Energie teruggevorderd bij de Belastingdienst en vervolgens terugbetaald aan OEC. De OEC lening dekt de gemaakte kosten exclusief BTW.

Een deel van het door OEC voorgeschoten BTW bedrag is overgemaakt in 2022. Het resterende deel is overgemaakt in 2023 staat als kortlopende schuld op de balans (1993 euro).

Overige leningen

De coöperatie heeft geen andere leningen afgesloten.

2.4 Goodwill overname windpark

De coöperatie is enig aandeelhouder van Windpark Papemeer BV per 1 januari 2021. De (betaalde) overnamewaarde van 1,65 miljoen euro weerspiegelt de waarde van alle verwachte inkomsten en exploitatiekosten (kasstromen) over de komende 20 jaar en een gewenst projectrendement van 6%. (Berekend als de netto contante waarde van de verwachte kasstromen over 20 jaar, tegen een discontovoet van 6,0%).

In de balans is goodwill opgenomen die in 10 jaar wordt afgeschreven. Goodwill is het verschil tussen de overnamewaarde minus het eigen vermogen van het windpark op het moment van de overname. Voor de goodwill-berekening is uitgegaan van de reële materiële waarde van het windpark op

⁴ <https://www.energiesamen.nu/pagina/77/ontwikkelfonds-voor-energiecooperaties>

1 oktober 2020, de datum van oplevering van het windpark en niet van de datum van overname op 1 januari 2021. Redelijkerwijs kan worden verondersteld dat geen sprake is van een significante waardevermindering van de reële prestatie van het windpark tussen 1 oktober 2020 en 1 januari 2021. De waarde op 1 oktober was: 701.867 euro.

Opmerking: 10 jaar is een gebruikelijke termijn voor afschrijving van goodwill. Er kan voor gekozen worden om over 15 jaar af te schrijven om deze afschrijving gelijk te laten lopen met de afschrijvingstermijn van de windmolens.

3. Uitgangspunten

Bestuur, vergoedingen uit diensten

Het bestuur werken onbezoldigd voor zover het kerntaken betreft die zij op grond van hun functie uitoefenen. Duidelijk afgebakende werkzaamheden waarvoor financiële dekking beschikbaar is, kunnen met toestemming van de overige bestuursleden in opdracht en tegen een vergoeding worden uitgevoerd. Voorwaarde is dat dit 'uitbesteedbaar werk' betreft, oftewel werk dat door derden verricht kan worden als het bestuurslid dat niet zou doen.

In 2022 heeft de penningmeester betaalde werkzaamheden verricht voor:

- de uitvoering van de obligatie-uitgifte, participatieadministratie
- de uitvoering van financieel administratieve taken voor de coöperatie, te weten: boekhouding, btw aangifte, opstellen jaarrekening, facturering, e.d.

De voorzitter en secretaris hebben akkoord gegeven voor deze (bestuurs)opdracht. De leden hebben ermee ingestemd bij de vaststelling van de begroting 2022/2023⁵.

4. Fiscale Positie

Omzetbelasting (BTW)

De coöperatie is zelfstandig belastingplichtig voor de omzetbelasting (btw). Over 2022 is per kwartaal aangifte gedaan.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Rijnland Energie Coöperatie U.A. vormt per 1 januari 2022 een fiscale eenheid met Windpark Papemeer B.V.

⁵ Ledenoverleg d.d. 16 september 2022.

5. Jaarrekening 2022

5.1 Winst- en verliesrekening, Resultaat 2022

INKOMSTEN/ BATEN	ex btw (in euro)	
Leden: inschrijfkosten & contributies	1.850	
RES-gelden Energie Samen 2021 & 2022 [1]	6.282	
Subsidie PZH (resterend via RijnlandWind)	2.774	
Vergoeding transactiekosten: ronde 1 [2]	-	Ontvangen 2021: 6.490
Vergoeding transactiekosten: ronde 2 [2]	5.640	
Vergoeding transactiekosten: ronde 3 [2],	4.315	
Minus: betalingsverschillen transactiekosten[2]	minus:120	
Bijdrage Energiek Leiden	-	Verrekend met verkooplasten
Subsidie Fonds1818	2.500	Communicatiecampagne
totaal inkomsten	<u>23.241</u>	
KOSTEN/ LASTEN		
Doel: Werk tbv RES Regio [x]	6.532	<i>reservering</i>
Doel: Participatieadministratie (Econobis aanmeldstraat) - totaal 3 rondes [2]	13.793	<i>vergoeding transactiekosten</i>
Doel: Eenmalige uitbetaling aan leden-(coöperaties)	2.100	<i>Uit dividend betaald</i>
Algemene lasten: participatieadministratie (inhuur) [2]	2.340	<i>vergoeding transactiekosten</i>
Algemene lasten: financiële administratie (inhuur)	2.080	<i>Organisatiekosten</i>
Algemene lasten: huur ruimte	1.200	<i>Organisatiekosten</i>
Algemene lasten: training financieel management	1.475	<i>Dekking subsidie PZH</i>
Algemene lasten: accountant + overig	2.282	<i>Organisatiekosten</i>
Kantoorlasten: abonnement Econobis	1.290	<i>Organisatiekosten</i>
Kantoorlasten: twinfield + overige abonnementen	816	<i>Organisatiekosten</i>
Kantoorlasten: contributies	100	<i>Organisatiekosten</i>
Kantoorlasten: verzekeringen	1.089	<i>Organisatiekosten</i>
Kantoorlasten: communicatiemateriaal algemeen	480	<i>Organisatiekosten</i>
Verkooplasten: website	792	<i>Organisatiekosten</i>
Verkooplasten (eenmalig): communicatie Watergeuzen (inhuur), campagnemateriaal, evenement (17 september 2022), minus bijdrage EnergiekLeiden	4.310	<i>Dekking Fonds1818/ subsidie PZH/ bijdrage Energiek Leiden</i>
Ontwikkelfonds OEC: project Kaag en Braassem [3]	9.750	<i>dekking lening OEC</i>
Betalingsverschillen	-44	
Totaal operationele kosten	<u>50.385</u>	=
Operationeel resultaat: (saldo inkomsten en operationele kosten)	<u>-27.144</u> <u>[negatief]</u>	<i>Uit dividend betaald</i>

Afschrijving goodwill	70.187	
<i>Financieringskosten</i>		
Bankkosten	783	<i>Organisatiekosten</i>
Rente belastingen	-	
Rentekosten Prodeon Wind betalingsregeling overname windpark 2022 [4]	19.219	<i>Uit dividend betaald</i>
Reservering rente-betalingen participaties 2022 [5]	42.996	<i>Te betalen in 2023</i>
	62.998	
Resultaat (saldo alle baten en lasten)	-160.329 [negatief]	
Resultaat deelnemingen (dividend uit windpark) [9]	-29.897	
Totaal resultaat	-190.226 [negatief]	

Toelichting op de winst- en verliesrekening

[1] RES-gelden: ontvangen voor belangenbehartiging in de RES regio. Dit geld is niet uitgegeven in 2022 en staat als reservering in de balans. Zie **2.1**.

[2] Transactiekosten: Deelnemers betalen 1% transactiekosten over de Watergeuzen-participaties. Zie onder 2.1. Dit is ontvangen en gefactureerd in boekjaar 2022 voor de tweede en derde ronde (5.640 + 4.315) en voor de eerste ronde in boekjaar 2021 (6.490). Een aantal deelnemers heeft per ongeluk een fout gemaakt bij de betaling; dit is geboekt als betalingsverschillen. De totale inkomsten (16.325) dekt de kosten voor de Econobis aanmeldstraat (13.793) én inhuur voor de administratie (2.340 euro). Het verschil is toegevoegd aan de algemene middelen. Zie **2.3**.

[3] De kosten zijn betaald uit de lening Ontwikkelfonds (OEC). Er staan (nog) geen inkomsten tegenover in de winst en verliesrekening. De dekking uit de lening wordt in de toekomst zichtbaar als de schuld wordt kwijtgescholden of wordt terugbetaald uit de ontwikkelkosten indien het project toch doorgaat. Zie **2.3**.

[4] Rentekosten betalingsregeling over het nog openstaande bedrag van de overnamesom, toegerekend naar boekjaar 2022. Zie: **2.3** en tabel 2.

[5] Rentekosten obligatieleningen: Te betalen rente over boekjaar 2022 over de obligaties Watergeuzen-participaties. De rente wordt uitbetaald in 2023 en staan als reservering in de balans. Zie ook balans: overlopende passiva. . Zie: **2.3** en tabel 2.

5.2 Balans 2022 (31-12-2022)

Activa		Passiva	
<u>Vaste activa:</u>		<u>Eigen vermogen:</u>	
Immateriele vaste activa: <i>good will</i> [1]	561.493	Reserves, waarvan onverdeeld resultaat: -190.226	-203.163
Deelname windpark [2]	918.236		
		<u>Langlopende schulden:</u>	
		*lening betalingsregeling Prodeon [4]	-
<u>Vorderingen:</u>		*obligatieleningen Watergeuzen participaties (totaal 3 rondes) [5]	1.644.500
*Debiteuren [3]	881	*lening OEC	17.092
*Vennootschapsbelasting (VPB)	-		
* overig [x]	1.653	<u>Kortlopende schulden:</u>	
			-
<u>Liquide middelen (banksaldo):</u>	35.821	*Omzetbelasting (te ontvangen Q4 2022, terugbetalen suppletie)	529
- Rabo zakelijke rekening		*Crediteuren [9]	197
- Rabo participatie rekening		*Obligatieleningen Watergeuzen participaties: aflossing 2023	-
		<u>Overlopende passiva:</u>	
		*Rentebetalingen 2022 [8]	42.916
		*Reservering RES gelden	6.282
		*Reservering accountantskosten	2.118
		*Kosten administratie, kantoorhuur	5.620
		*Overig [10]	1.993
Totaal	1.518.084	Totaal	1.518.084

Toelichting op de balans:

[1] Goodwill: waarde bij overname (701.867) minus twee jaar afschrijving (2x 70.187). Zie: **2.4**.

[2] Deelname in het windpark: eigen vermogen van Windpark Papemeer, waarin verwerkt het resultaat over boekjaar 2022 (-29.897) en de dividenduitkering (-127.650). Zie ook jaarrekening Windpark Papemeer BV 2022.

[3] Debiteuren: contributies van leden-coöperaties, RES Energie Samen (2021).

[4] De overnamesom is geheel afbetaald, de lening aan Prodeon is afgelost. Zie: **2.3**

[5] Totaal uitgegeven obligatieleningen Watergeuzen-participaties (drie rondes). Voor 2023 is geen aflossing voorzien, dus totaal staat als langlopend. Zie: **2.3**.

[6] Lening OEC (Ontwikkelfonds voor energiecoöperaties). Zie: **2.3**

[8] De rente aan de Watergeuzen Participanten wordt betaald in 2023, maar komt ten laste aan boekjaar 2022. Het staat als reservering op de balans en is als financieringslasten opgenomen in de winst- en verliesrekening 2022. Zie: **2.3**.

[9] crediteuren (website, Twinfield)

[10] terugbetaling voorschot BTW aan Ontwikkelfonds. Zie: **2.3**

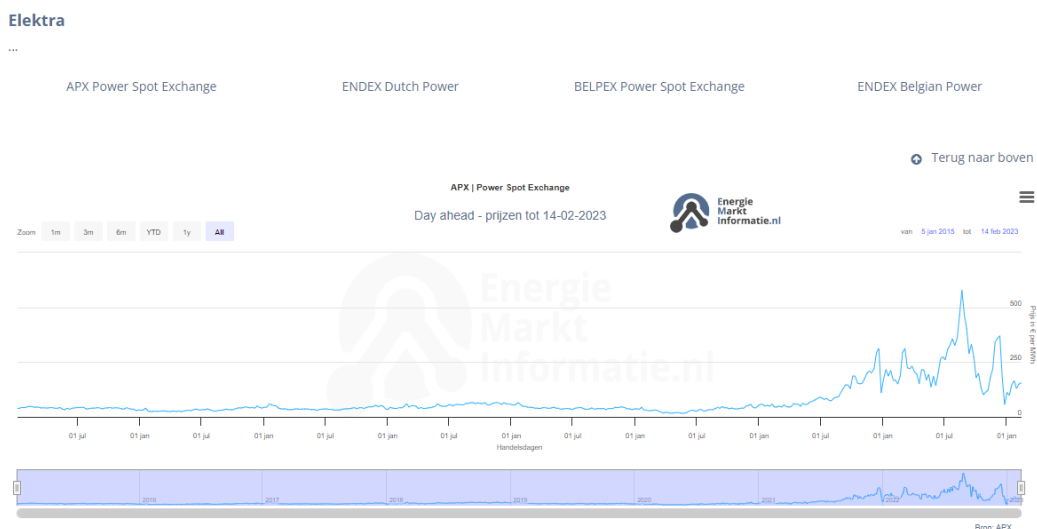
BIJLAGE

Toelichting financiële situatie Windpark Papemeer B.V. 2022

Het jaar 2022 is ongunstig verlopen voor Windpark Papemeer. Het windpark heeft het jaar afgesloten met een verlies van ca 30.000 euro. Dit is een gevolg van een windarme zomer en hoge energieprijzen (en indirect van de oorlog in Oekraïne). Je zou verwachten dat we met hoge prijzen meer zouden verdienen. Maar dat is bij ons niet het geval. Dat zit als volgt:

We hebben stroom een jaar 'vooruit' verkocht aan de energieleverancier (handelsdeal). Als het windpark niet kan leveren wat vooruit is verkocht, dan moeten we dat bijkopen op de energiemarkt. Het bijkopen was dit jaar extreem duur als gevolg van de gestegen marktprijzen. In juni-september was het saldo van verkoop en inkoop negatief. Met andere woorden: we moesten bijbetalen in plaats van dat we inkomsten haalden uit de stroomverkoop. In oktober, november en december was het saldo weer positief, zodat we afsloten met een beperkt verlies.

Nadere toelichting over de handelsdeals: De afspraken over een jaar 'vooruit' verkopen zijn in 2020/2021 gemaakt door Prodeon, vóór de aankoop van het windpark. De bank en wij waren daarvan op de hoogte bij de overname. In 2020/2021 is een gemiddelde verkoopprijs afgesproken van 105 euro per MWh en vooruit verkoop van de verwachte jaarproductie (baseload 1 MW). Die prijs was hoog ten opzichte van ons overnamescenario (SDE prijs: 75 euro per MWh). Met deze deal beschermden we ons tegen risico's op lage prijzen of zelfs negatieve prijzen die in die tijd te verwachten waren. In de risicoanalyse is destijds rekening gehouden met scenario's met hogere prijzen en relatief weinig wind binnen toen te verwachten bandbreedten. In deze scenario's bleef het eindresultaat positief ten opzichte van het overnamescenario. Het risico van deze deal werd dan ook als verantwoord gezien. Er is echter geen rekening gehouden met extreme prijsstijgingen (447 euro per MWh in augustus) in combinatie met zeer weinig wind. Deze hoge prijzen zijn nog nooit voorgekomen. Dat is goed te zien in de prijsontwikkeling APX vanaf 2015 (figuur). Hoe dan ook: deze combinatie van factoren werkte voor ons zeer ongunstig uit.

Figuur: Ontwikkeling van de APX prijs tussen 2015 en heden. Op het hoogtepunt op 22 augustus 2022 was de prijs 577 euro per MWh, 10x de prijs van 1 januari 2021. Zie: <https://www.energiemarktinformatie.nl/beurzen/elektra/>

Prognose 2023 en 2024

De verwachtingen voor 2023 zijn aanzienlijk gunstiger. De stroom is weer een jaar vooruit verkocht maar tegen een hogere prijs (154 euro per MWh). Dat contract is afgesloten op 23 februari 2022 (één dag voor de oorlog) voor heel 2023. De APX prijzen zijn sterk gedaald, dus inkoop bij tekorten is minder duur. In het meest conservatieve scenario maken we winst (tot 425.000 euro voor belasting), kunnen we de kasreserves weer verder opbouwen en het verlies van 2022 compenseren.

Voor 2024 zijn nog geen handelsdeals afgesloten. We onderzoeken de verkoopstrategie met een adviesgroep en collega-coöperatie Deltawind. Zonder handelsdeal (vooruit verkochte stroom) krijgen we gewoon de marktprijs voor de geleverde stroom. Die varieert sterk maar de verwachting is dat deze voorlopig nog wel hoger zal blijven dan 75 euro per MWh (SDE basisbedrag). Bij lagere prijzen hebben we de SDE weer als vangnet. Bij heel lage of negatieve prijzen zijn andere strategieën mogelijk (zoals tijdelijk stopzetten van de molens, 'curtailment').

Conclusie

De lange termijn prognoses zijn gunstig, zeker bij aanhoudende hogere prijzen. We verdienen dan meer dan we bij de overname hadden begroot. En daar willen we natuurlijk naartoe: zekerheid van een goed gevulde kas en extra inkomsten voor de omgeving.

BIJLAGE Overzicht RES gelden – ontvangen t.b.v belangenbehartiging RES regio Holland -Rijnland

OVERZICHT ENERGIE SAMEN/ RES	13-3-2023							opmerking
	RES jaar	2019	2020	2021	2022	2023		
	<i>betaald in boekjaar</i>							
Budget (inc btw)		€ 13.450	€ 9.565	€ 7.601	€ 7.276			
Budget (excl btw)		€ 11.115,70	€ 7.904,96	€ 6.282,00	€ 6.013,22			
inkomsten		ex btw	ex btw	ex btw	ex btw			
RES 2019 Holland Rijnland	2020	2019	€ 11.115,70					
RES 2020 Holland Rijnland - eerste voorschot (40%)	2020	2020	€ 2.943,80					
RES 2020 Holland Rijnland - tweede voorschot (40%)	2021	2020	€ 2.943,80					ontvangen 14-1-2021 F2021-30
RES 2021 Holland Rijnland - eerste voorschot (12%)	2021	2021		€ 721,59				ontvangen 19-2-2021 F2021-54
RES 2021 Holland Rijnland - tweede voorschot (28%)	2021	2021		€ 1.683,70				ontvangen 19-4-2021 F2021-92
RES 2020 Holland Rijnland - eindafrekening (20%)	2021	2020	€ 2.017,36					ontvangen 12-7-2021 F2021-197
RES 2021 Holland Rijnland - derde voorschot (40%)	2021	2021		€ 2.405,29				ontvangen 31-8-2021 F2021-269
RES 2021 Holland Rijnland - eindafrekening (20%)	2022	2021		€ 1.471,42				ontvangen 27-6-2022 F2022-0207
RES 2022 Holland Rijnland - eerste voorschot (40%)	2022	2022			€ 2.405,29			ontvangen 24-5-2022 F2022-0083
RES 2022 Holland Rijnland - tweede voorschot (40%)	2022	2022			€ 2.405,29			ontvangen 5-8-2022 F2022-0246
RES 2022 Holland Rijnland - eindafrekening (20%)					€ 1.202,64			nog te ontvangen 2023
totaal			€ 11.115,70	€ 7.904,96	€ 6.282,00	€ 6.013,22		
uitgaven (out-of-pocket)			ex btw	ex btw	ex btw	ex btw		
factuur: inhuur Anne Marieke Schwencke [uren 2020 (43,5), 2021 (18)]			€ 1.050,00	€ 2.610,00	€ 1.080,00			nb. Uren tm juni 2021
factuur: inhuur Ferd Schelleman [2020 (76), 2021 (68)]			€ 6.000,00	€ 4.560,00	€ 4.080,00			nb. Uren tm juni 2021
onbezoldigd: Rob, Jos, Piet			€ -	€ -	€ -			
* uren x uurtarief		€ 60,00						
			€ 7.050,00	€ 7.170,00	€ 5.160,00	€ -		
								totaal
Resterend voor Rijnland Energie december 2022			€ 4.065,70	€ 734,96	€ 1.122,00	€ 6.013,22		11.935,88
SALDO IN KAS dec 2022 uit RES gelden 2019-2022						€ 11.935,88		11.935,88

